ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 8ης Σεπτεμβρίου 2005 *

Στην υπόθεση C-40/04,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Korkein oikeus (Φινλανδία) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 234 ΕΚ, η οποία υποβλήθηκε με απόφαση της 30ής Ιανουαρίου 2004, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 3 Φεβρουαρίου 2004, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Syuichi Yonemoto

και

Virallinen syyttäjä,

Raine Pöyry,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Jann, πρόεδρο τμήματος, K. Lenaerts, J. N. Cunha Rodrigues (εισηγητή), E. Juhász και M. Ilešič, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: L. A. Geelhoed
γραμματέας: K. Sztranc, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 13ης Ιανουαρίου 2005,

* Γλώσσα διαδικασίας: η φινλανδική.

έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— ο Syuichi Yonemoto, εκπροσωπούμενος από τον P. Jäntti, asianajaja,

— η Virallinen syyttäjä (εισαγγελική αρχή), εκπροσωπούμενη από την J. Kivistö, εισαγγελέα πρωτοδικών Helsinki,

— η Φινλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την T. Pynnä,

— η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον G. de Bergues και R. Loosli-Surrans,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους B. Schima και P. Aalto,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 10ης Μαρτίου 2005,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία της οδηγίας 98/37/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την προσέγγιση της νομοθεσίας των κρατών μελών σχετικά με τις μηχανές (ΕΕ L 207, σ. 1), καθώς και των άρθρων 28 ΕΚ και 30 ΕΚ.

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ποινικής δίκης με κατηγορούμενο τον Syuichi Yonemoto, ως εκπρόσωπο του εισαγωγέα μηχανής έχουσας αποτελέσει την αιτία εργατικού ατυχήματος προκαλέσαντος σοβαρές σωματικές βλάβες σε έναν από τους χρήστες της.

Νομικό πλαίσιο

Κοινοτική νομοθεσία

3 Η οδηγία 98/37 καθορίζει τις ουσιώδεις προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν οι μηχανές όσον αφορά θέματα ασφάλειας και υγείας. Η εν λόγω οδηγία έχει αντικαταστήσει και κωδικοποιήσει την οδηγία 89/392/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1989, για την προσέγγιση της νομοθεσίας των κρατών μελών σχετικά με τις μηχανές (ΕΕ L 183, σ. 9), που έχει επανειλημμένως τροποποιηθεί.

4 Το άρθρο 2, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας 98/37 προβλέπει:

«1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο ώστε οι μηχανές και τα εξαρτήματα ασφαλείας, στα οποία αναφέρεται η παρούσα οδηγία, να μπορούν να διατεθούν στην αγορά και να τεθούν σε λειτουργία μόνον εάν δεν θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια και την υγεία των προσώπων και ενδεχομένως των κατοικίδιων ζώων ή των αγαθών, όταν είναι εγκατεστημένα και συντηρούνται κατάλληλα και χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τον προορισμό τους.

2. Η παρούσα οδηγία δεν επηρεάζει την ευχέρεια των κρατών μελών να καθορίζουν, τηρουμένης της συνθήκης, τις απαιτήσεις που θεωρούν αναγκαίες ώστε να εξασφαλίζεται η προστασία των προσώπων, και ιδίως των εργαζομένων, κατά τη χρήση των εν λόγω μηχανών ή εξαρτημάτων ασφαλείας, εφόσον αυτό δεν συνεπάγεται μετατροπές αυτών των μηχανών ή εξαρτημάτων ασφαλείας σε σχέση με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας.»

5 Σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας αυτής:

«Οι μηχανές και τα εξαρτήματα ασφαλείας στα οποία εφαρμόζεται η παρούσα οδηγία πρέπει να πληρούν τις βασικές απαιτήσεις ασφαλείας και υγιεινής που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι.»

6 Το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας διευκρινίζει:

«1. Τα κράτη μέλη δεν μπορούν να απαγορεύσουν, να περιορίσουν ή να παρεμποδίσουν τη διάθεση στην αγορά και τη θέση σε λειτουργία, στο έδαφός τους, μηχανών και εξαρτημάτων ασφαλείας που πληρούν τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας.»

7 Σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφοι 1 και 2, της ίδιας οδηγίας:

«1. Τα κράτη μέλη θεωρούν ότι είναι σύμφωνες προς το σύνολο των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών πιστοποίησης που προβλέπονται στο κεφάλαιο ΙΙ:

— οι μηχανές που φέρουν τη σήμανση "CE" και συνοδεύονται από τη δήλωση πιστότητας "ΕΚ" που αναφέρεται στο παράρτημα ΙΙ, σημείο Α,

— τα εξαρτήματα ασφαλείας που συνοδεύονται από τη δήλωση πιστότητας "ΕΚ" που αναφέρεται στο παράρτημα ΙΙ, σημείο Γ.

Εάν δεν υπάρχουν εναρμονισμένα πρότυπα, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα μέτρα που θεωρούν αναγκαία ώστε να γνωστοποιηθούν στα ενδιαφερόμενα μέρη τα υφιστάμενα εθνικά τεχνικά πρότυπα και προδιαγραφές που θεωρούνται ως σημαντικά ή χρήσιμα έγγραφα για την ορθή εφαρμογή των βασικών απαιτήσεων ασφαλείας και υγείας του παραρτήματος Ι.

2. Όταν ένα εθνικό πρότυπο, που αποτελεί μεταγραφή εναρμονισμένου προτύπου, τα στοιχεία του οποίου έχουν δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,* καλύπτει μία ή περισσότερες βασικές απαιτήσεις ασφαλείας, η μηχανή ή το εξάρτημα ασφαλείας που κατασκευάζεται σύμφωνα προς το πρότυπο αυτό, θεωρείται σύμφωνο προς τις σχετικές βασικές απαιτήσεις.

Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν τα στοιχεία των εθνικών προτύπων που αποτελούν μεταγραφή των εναρμονισμένων προτύπων.

[...]»

8 Το άρθρο 7 της οδηγίας 98/37 προβλέπει:

«1. Όταν κράτος μέλος διαπιστώσει ότι:

— μηχανές που φέρουν τη σήμανση "CE"

ή

— εξαρτήματα ασφαλείας που συνοδεύονται από τη δήλωση πιστότητας "ΕΚ"

και χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τον προορισμό τους, ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την ασφάλεια προσώπων [...], λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο προκειμένου να αποσύρει τις μηχανές ή τα εξαρτήματα ασφαλείας από την αγορά, να απαγορεύσει τη διάθεσή τους στην αγορά, τη θέση τους σε λειτουργία ή να περιορίσει την ελεύθερη κυκλοφορία τους.

Το κράτος μέλος ενημερώνει αμέσως την Επιτροπή για το μέτρο αυτό και αναφέρει τους λόγους της απόφασής του [...]

[...]

3. Όταν:

— μη σύμφωνη μηχανή φέρει τη σήμανση "CE",

— μη σύμφωνο εξάρτημα ασφαλείας συνοδεύεται από δήλωση πιστότητας "ΕΚ",

το αρμόδιο κράτος μέλος λαμβάνει κατάλληλα μέτρα εναντίον αυτού που επέθεσε τη σήμανση ή συνέταξε τη δήλωση και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη.

[...]»

9 Το άρθρο 8 της εν λόγω οδηγίας ορίζει:

«1. Για την πιστοποίηση της συμμόρφωσης των μηχανών και των εξαρτημάτων ασφαλείας στην παρούσα οδηγία, ο κατασκευαστής ή ο εγκατεστημένος στην Κοινότητα εντολοδόχος του οφείλει, για καθεμία από τις μηχανές ή για κάθε ένα από τα εξαρτήματα ασφαλείας, να καταρτίσει δήλωση πιστότητας "ΕΚ" σύμφωνα με τα στοιχεία που δίδονται στο παράρτημα ΙΙ, σημεία Α ή Γ, κατά περίπτωση.

Εξάλλου, και μόνο όσον αφορά τις μηχανές, ο κατασκευαστής ή ο εγκατεστημένος στην Κοινότητα εντολοδόχος του οφείλει να επιθέσει στη μηχανή τη σήμανση "CE".

2. Πριν από τη διάθεση στην αγορά, ο κατασκευαστής ή ο εγκατεστημένος στην Κοινότητα εντολοδόχος του πρέπει:

[...]

β) εάν η μηχανή αναφέρεται στο παράρτημα IV και κατασκευάζεται χωρίς να τηρούνται ή χωρίς να τηρούνται πλήρως τα πρότυπα που αναφέρονται στο άρθρο 5, παράγραφος 2, ή ελλείψει προτύπων, να υποβάλει μοντέλο της μηχανής για την εξέταση τύπου "ΕΚ" που αναφέρεται στο παράρτημα VI 7

[...]

4. [...]

Σε περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου 2, στοιχείο β' [...], η δήλωση πιστότητας "ΕΚ" πρέπει να βεβαιώνει την πιστότητα προς το μοντέλο που υποβλήθηκε σε εξέταση "ΕΚ" τύπου.

[...]»

10 Το παράρτημα Ι, σημείο 1.7.3, της οδηγίας 98/37 προβλέπει ότι κάθε μηχανή φέρει κατά τρόπο ευκρινή και ανεξίτηλο τις ελάχιστες ενδείξεις, συγκεκριμένα το όνομα του κατασκευαστή καθώς και τη διεύθυνσή του, τη σήμανση «ΕΚ», την περιγραφή της σειράς ή του τύπου, τον αριθμό σειράς καθώς και το έτος κατασκευής. Σύμφωνα με το ίδιο σημείο, η μηχανή, ανάλογα με τη φύση της, πρέπει επίσης να φέρει όλες τις ενδείξεις που είναι απαραίτητες για την ασφάλεια της χρήσης της (π.χ. συχνότητα περιστροφής κ.λπ.).

11 Το παράρτημα Ι, σημείο 1.7.4, στοιχεία α' έως δ', της οδηγίας αυτής προβλέπει:

«α) Κάθε μηχανή θα πρέπει να συνοδεύεται από οδηγίες χρήσης [...]

β) Οι οδηγίες χρήσης συντάσσονται, σε μία από τις γλώσσες της Κοινότητας, από τον κατασκευαστή ή τον εντολοδόχο του που είναι εγκατεστημένος στην Κοινότητα. Κατά τη θέση της σε λειτουργία, κάθε μηχανή πρέπει να συνοδεύεται από μετάφραση των οδηγιών στην ή στις γλώσσες της χώρας χρήσης και από το πρωτότυπο των οδηγιών. Η μετάφραση αυτή πραγματοποιείται είτε από τον κατασκευαστή ή τον εντολοδόχο του που είναι εγκατεστημένος στην Κοινότητα είτε από το πρόσωπο που εισάγει τη μηχανή στη συγκεκριμένη γλωσσική ζώνη [...]

γ) Οι οδηγίες χρήσης θα περιλαμβάνουν τα σχέδια και τα διαγράμματα που είναι απαραίτητα για τη λειτουργία, συντήρηση, επιθεώρηση, εξακρίβωση της καλής λειτουργίας και ενδεχομένως την επισκευή της μηχανής, καθώς και όλες τις χρήσιμες οδηγίες, ιδίως όσον αφορά την ασφάλεια.

δ) Όλα τα έγγραφα παρουσίασης της μηχανής πρέπει να μην βρίσκονται σε αντίφαση με τις οδηγίες χρήσης καθόσον αφορά τα θέματα ασφάλειας [...]»

12 Το παράρτημα ΙΙ, Α, της οδηγίας 98/37 διευκρινίζει:

«Η δήλωση πιστότητας "ΕΚ" πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

— όνομα και διεύθυνση του κατασκευαστή ή του εγκατεστημένου στην Κοινότητα εντολοδόχου του [...],

— περιγραφή της μηχανής [...],

— όλες τις σχετικές διατάξεις στις οποίες ανταποκρίνεται η μηχανή,

— ενδεχομένως, όνομα και διεύθυνση του δηλωμένου οργανισμού και αριθμό της βεβαίωσης "ΕΚ" τύπου,

[...]

— ενδεχομένως, αναφορά στα εναρμονισμένα πρότυπα,

— ενδεχομένως, εθνικά τεχνικά πρότυπα και προδιαγραφές που χρησιμοποιήθηκαν,

— στοιχεία του υπογράφοντος που έχει εξουσιοδοτηθεί να ενεργεί για λογαριασμό του κατασκευαστή του εγκατεστημένου στην Κοινότητα εντολοδόχου του.»

13 Σύμφωνα με την υποσημείωση 1 του παραρτήματος ΙΙ, Α, της εν λόγω οδηγίας:

«Η δήλωση [πιστότητας "ΕΚ"] πρέπει να συντάσσεται στη γλώσσα του πρωτοτύπου των οδηγιών χρήσης [...] είτε με γραφομηχανή είτε με χαρακτήρες τυπογραφείου· πρέπει να συνοδεύεται από μετάφραση σε μία από τις γλώσσες της χώρας που θα χρησιμοποιηθεί η μηχανή. Η εν λόγω μετάφραση πραγματοποιείται υπό τους ίδιους όρους με εκείνη των οδηγιών χρήσης.»

Η εθνική νομοθεσία

14 Το άρθρο 40 του νόμου περί της ασφάλειας στον τόπο εργασίας (työturvallisuuslaki), όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο των πραγματικών περιστατικών της κύριας δίκης, έχει ως εξής:

«Ο κατασκευαστής, ο εισαγωγέας ή ο πωλητής μηχανής, εργαλείου ή άλλου τεχνικού εξοπλισμού, ή οποιοδήποτε πρόσωπο που παρέχει τέτοιο αντικείμενο για τη διάθεσή του στην αγορά ή τη χρησιμοποίησή του, υποχρεούται να μεριμνήσει ώστε:

1) αυτό το αντικείμενο, κατά τη διάθεσή του στην αγορά ή την παράδοσή του προκειμένου να χρησιμοποιηθεί στη χώρα αυτή δεν ενέχει κίνδυνο ατυχήματος ή διακινδυνεύσεως της υγείας όταν αυτό χρησιμοποιείται σύμφωνα με τον προορισμό του·

2) ότι έχει σχεδιαστεί, κατασκευαστεί και, ενδεχομένως, ελεγχθεί σύμφωνα με τις αφορώσες αυτό ηθικές κανονιστικές διατάξεις· και

3) ότι διαθέτει τον αναγκαίο για τη συνήθη χρήση του εξοπλισμό ασφαλείας καθώς και σημάνσεις ή άλλα σχετικά στοιχεία που να βεβαιώνουν την πιστότητά του προς τα σχετικά πρότυπα.

Το αντικείμενο πρέπει να παραδίδεται συνοδευόμενο από τις κατάλληλες οδηγίες για την εγκατάστασή του, τη χρήση του και τη συντήρησή του. Στις οδηγίες αυτές πρέπει να συμπεριλαμβάνονται, ενδεχομένως, ενδείξεις σχετικά με τον καθαρισμό του αντικειμένου, την επιδιόρθωση και την κανονική ρύθμισή του καθώς και τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται στις συνήθεις περιπτώσεις δυσλειτουργίας του. Κατά τον σχεδιασμό του εξοπλισμού ασφαλείας πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η εκπλήρωση αυτών των έργων.»

15 Δυνάμει του φινλανδικού ποινικού κώδικα η εκ προθέσεως ή εξ αμελείας παράβαση των διατάξεων αυτών μπορεί να κολαστεί ποινικώς ως παράβαση των κανόνων ασφαλείας στον τόπο εργασίας, ως ανθρωποκτονία εξ αμελείας, ως σωματικές βλάβες εξ αμελείας, ως ανθρωποκτονία ή σωματικές βλάβες εκ βαρείας αμελείας.

16 Εκτός απ' αυτές τις ποινικές κυρώσεις, η μη εκπλήρωση των προβλεπομένων από το άρθρο 40 του νόμου περί ασφαλείας στο τόπο εργασίας υποχρεώσεων συνεπάγεται, δυνάμει του νόμου περί αποκαταστάσεως ζημιών (vahingonkorvauslaki), την υποχρέωση αποκαταστάσεως της προκληθείσας ζημίας.

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

17 Η εταιρεία Ama Prom Oy, της οποίας γενικός διευθυντής είναι ο Yonemoto, είναι εισαγωγέας μηχανών, στις οποίες περιλαμβάνονται στραντζόπρεσσες. Το 1995 η Ama Prom Oy εισήγαγε στη Φινλανδία μία στραντζόπρεσσα κατασκευασμένη στη Γαλλία από τη γαλλική εταιρεία Amada Europe την οποία και πώλησε στη φινλανδική εταιρεία Peltitarvike Oy.

18 Όταν αυτή η στραντζόπρεσσα εισήχθη έφερε τη σήμανση CE. Για τη μηχανή αυτή ο κατασκευαστής προσκόμισε δήλωση πιστότητας που είχε ως εξής:

«The undersigned manufacturer AMADA EUROPE [adresse] certifies that the new below designated equipment: hydraulic press-brake 80.25 type ITS2 n° Series B50412 complies with the regulations applicable to it:

— European Reference: 89/392/EEC Directive

— European Standards: EN 292-1, EN 292-2, EN 294, EN 349, EN 418, EN 457, EN 60204.

The AIF/S, Organism authorized by the act from the Labour Department on 11/08/1992 has granted a type-tested certificate of conformity CE for the machine of the ITS2 type under the number 384-090A-0004-11-94 (n° AIF/S), on 8/11/1994.»

19 Όμως το Helsingin käräjäoikeus (πρωτοδικείο του Ελσίνκι) διαπίστωσε, σχετικά με τη μηχανή αυτή, τα ακόλουθα πραγματικά στοιχεία:

— Όταν ο περιστροφικός διακόπτης που λειτουργεί με το αντίστοιχο κλειδί βρισκόταν στη θέση 2, η μηχανή μπορούσε να λειτουργήσει σε πλήρη ταχύτητα με το σχετικό μοχλό.

— Με την πίεση στο πλήκτρο για άμεση διακοπή της λειτουργίας της μηχανής διακοπτόταν μόνο το ρεύμα που ενεργοποιούσε τις εντολές, πλην όμως η μηχανή εξακολουθούσε να διατρέχεται από ηλεκτρικό ρεύμα και η υδραυλική αντλία συνέχιζε να λειτουργεί.

— Οι επαφές του πλήκτρου άμεσης διακοπής της λειτουργίας άνοιγαν ύστερα από απλή πίεση κάτω του ενός χιλιοστού. Χρειαζόταν ακόμα πίεση σε βάθος πολλών χιλιοστών για να επιτευχθεί το κλείδωμά της. Το πλήκτρο άμεσης διακοπής ήταν πολύ σκληρό.

— Οι οδηγίες χρήσεως του μηχανήματος δεν είχαν εξ ολοκλήρου συνταχθεί στα φινλανδικά, ο πίνακας παροχής εντολών δεν αντιστοιχούσε στον εικονιζόμενο στις οδηγίες χρήσεως και οι τελευταίες ήσαν λίαν συνοπτικές και ελλιπείς για τη χρησιμοποίηση, εν πλήρη ασφαλεία, της μηχανής.

— Η μηχανή λειτουργούσε συνήθως μέσω ανοιχτού μηχανήματος τιθέμενου σε λειτουργία με ποδομοχλό, και τούτο με μεγάλη ταχύτητα, μολονότι δεν ήταν εξοπλισμένο με άλλους προστατευτικούς μηχανισμούς για να εμποδίζονται οι ζημιές στα χέρια, όπως ο λειτουργών και με τα δύο χέρια μηχανισμός παροχής εντολών που, σύμφωνα με υιοθετηθείσες από την Peltitarvike Oy μεθόδους εργασίας, δεν χρησιμοποιούνταν γενικώς.

— Το πλήκτρο άμεσης διακοπής της λειτουργίας χρησιμοποιούνταν για το σταμάτημα της μηχανής προκειμένου να αλλάξουν οι λεπίδες των εργαλείων, μια σχεδόν καθημερινή πρακτική ρουτίνας, και τούτο μολονότι το σχετικό πλήκτρο δεν είχε σχεδιαστεί για τον σκοπό αυτό. Για την επίτευξη της ασφάλειας, χρειαζόταν η διακοπή του ρεύματος ή η επιλογή χαμηλής ταχύτητας μέσω του διακόπτη με κλειδί ο οποίος ήταν τοποθετημένος στον πίνακα παροχής εντολών.

20 Στις 17 Νοεμβρίου 1998 ο Raine Pöyry, υπάλληλος της εταιρείας Peltitarvike Oy, υπέστη σοβαρό ατύχημα στον τόπο εργασίας του καθ' ον χρόνο βοηθούσε τον Urpo Pursiainen, εργοδηγό, να αλλάξει τις λεπίδες της επίμαχης στην κύρια δίκη στραντζόπρεσσας. Για τον σκοπό αυτό, ο Pursiainen είχε ενεργοποιήσει τον μηχανισμό άμεσης διακοπής ώστε να διακοπεί η παροχή ρεύματος. Πράττοντας τούτο, ο Pöyry ακούμπησε κατά λάθος με το πόδι του τον ποδομοχλό της μηχανής. Παρά το γεγονός ότι διακόπηκε η παροχή ρεύματος από τον μηχανισμό άμεσης διακοπής της λειτουργίας, η πίεση επί του ποδομοχλού προκάλεσε απότομη αύξηση της πιέσεως με αποτέλεσμα την αποκοπή οκτώ δακτύλων του Pöyry που είχαν πιαστεί μεταξύ των λεπίδων.

21 Το εκδικάσαν την υπόθεση Helsingin käräjäoikeus καταδίκασε τον Yonemoto σε πρόστιμο αναλογούν στο ένα τρίτο της αμοιβής για 30 ημέρες εργασίας λόγω παραβάσεως του άρθρου 40 του νόμου περί ασφαλείας στον τόπο εργασίας και για σωματική βλάβη εξ αμελείας ενώ τον υποχρέωσε να καταβάλει στον Pöyry ποσό συνολικού ύψους 26 953,80 EUR. Το εν λόγω δικαστήριο καταδίκασε επίσης τον διαχειριστή της εταιρείας Peltitarvike Oy και τον Pursiainen λόγω παραβάσεως του νόμου περί ασφαλείας στο τόπο εργασίας και για σωματική βλάβη ενώ ταυτόχρονα τους υποχρέωσε να αποζημιώσουν τον Pöyry.

22 Σε δεύτερο βαθμό, η καταδίκη του Yonemoto κυρώθηκε από το Helsingin hovioikeus (εφετείο του Ελσίνκι). Το εν λόγω δικαστήριο καταδίκασε τον Yonemoto σε πρόστιμο αναλογούν στο ένα τρίτο της αμοιβής για 50 ημέρες εργασίας και τον υποχρέωσε στην καταβολή ποσού συνολικού ύψους 21 908,16 EUR ως αποζημίωση.

23 Τόσο το πρωτοδικείο όσο και το εφετείο έκριναν ότι ο Yonemoto, ως εκπρόσωπος του εισαγωγέα, ήταν εν μέρει υπεύθυνος για τις ελλείψεις που συνετέλεσαν στο ατύχημα που υπέστη ο Röyty. Σύμφωνα με τα δικαστήρια αυτά, ο εισαγωγέας υποχρεούταν να μεριμνήσει ώστε οι παραδοθείσες και χρησιμοποιηθείσες μηχανές να έχουν σχεδιαστεί και κατασκευαστεί σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες. Για την εκπλήρωση αυτής της υποχρεώσεως μέριμνας, δεν αρκούσε το γεγονός ότι η μηχανή έφερε τη σήμανση CE και ότι ο κατασκευαστής είχε παράσχει εγγράφως τη διαβεβαίωση ότι η μηχανή ήταν σύμφωνη προς τις ισχύουσες προδιαγραφές.

24 Ο Yonemoto έχει ασκήσει αναίρεση ενώπιον του Korkein oikeus (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο) κατά της επιβαλούσας ποινικές κυρώσεις και την υποχρέωση καταβολής αποζημιώσεως αποφάσεως. Επικουρικώς, ο αναιρεσείων ζητεί μείωση της ποινής καθώς και του ποσού της αποζημιώσεως.

25 Ο Yonemoto αμφισβητεί ότι ο εισαγωγέας υποχρεούται να διασφαλίζει ο ίδιος το ότι μια μηχανή έχει σχεδιαστεί και κατασκευαστεί σύμφωνα με τις αναγνωρισμένες προδιαγραφές, εφόσον η εν λόγω μηχανή φέρει τη σήμανση CE και συνοδεύεται από δήλωση πιστότητας και εφόσον είναι συνημμένες οι οδηγίες χρήσεως και συντηρήσεώς της. Ο Yonemoto εκτιμά ότι οι φινλανδικές διοικητικές και δικαστικές αρχές δεν είναι δυνατόν να απαιτούν, χωρίς να παραβιάσουν το άρθρο 28 ΕΚ, να ελέγχει ο εισαγωγέας στη Φινλανδία μηχανή εγκεκριμένου σε άλλο κράτος μέλος τύπου και φέρουσα τη σήμανση CE. Η υποχρέωση του εισαγωγέα περιορίζεται στο να βεβαιώνεται ότι ο κατασκευαστής έχει υποβάλει σε δοκιμασίες τον τύπο της οικείας μηχανής σύμφωνα με τις κοινοτικές προδιαγραφές μέσω εξουσιοδοτημένου οργανισμού, ότι έχει παραδώσει αυτή τη μηχανή, η οποία φέρει τη σήμανση CE, συνοδευομένη από τον τρόπο χρήσεώς της και οδηγίες συντηρήσεως, και ότι έχει παραδώσει τη δήλωση πιστότητας.

26 Το Korkein oikeus, υπογραμμίζοντας την ύπαρξη κάποιας αβεβαιότητας σχετικά με το ζήτημα εάν ένα κράτος μέλος μπορεί να επιβάλλει στον εισαγωγέα μιας μηχανής υποχρεώσεις τόσο εκτεταμένες όσο οι προβλεπόμενες από το άρθρο 40 του νόμου περί της ασφάλειας στο τόπο εργασίας, αποφάσισε την αναστολή της διαδικασίας και την υποβολή στο δικαστήριο των ακολούθων προδικαστικών ερωτημάτων:

«1) Ποια είναι τα όρια που θέτει το κοινοτικό δίκαιο, ενόψει ιδίως της οδηγίας 98/37 [...] και των άρθρων 28 και 30 της Συνθήκης ΕΚ, στις υποχρεώσεις σχετικά με τα συνδεόμενα με την ασφάλεια χαρακτηριστικά που μια εθνική έννομη τάξη μπορεί να επιβάλλει στον εισαγωγέα (ή άλλον επιχειρηματία της αλυσίδας διανομής) μηχανής φέρουσας τη σήμανση CE

— πριν από την πώληση της μηχανής και

— ύστερα από την πώληση αυτή;

2) Ειδικότερα, ζητούνται διασαφηνίσεις σχετικά με τα ακόλουθα σημεία:

α) Σε ποια έκταση και υπό ποιες προϋποθέσεις επιτρέπει το κοινοτικό δίκαιο την επιβολή, όσον αφορά θέματα ασφαλείας, υποχρεώσεων για ενέργεια ή έλεγχο στον εισαγωγέα (ή άλλον επιχειρηματία της αλυσίδας διανομής) μηχανής φέρουσας τη σήμανση CE;

β) Έχει, και κατά ποιον τρόπο, επίπτωση, όσον αφορά την εκτίμηση των επιβαλλομένων στον εισαγωγέα (ή άλλον επιχειρηματία της αλυσίδας διανομής) υποχρεώσεων από πλευράς κοινοτικού δικαίου, το περιγραφόμενο εν προκειμένω είδος παραλείψεως όσον αφορά θέματα ασφαλείας;

γ) Είναι οι διατάξεις του άρθρου 40 του työturvallisuuslaki (νόμου περί ασφάλειας στον τόπο εργασίας) [...] αντίθετες και, ενδεχομένως, ως προς τι, προς το κοινοτικό δίκαιο, και τούτο ενόψει των [...] ποινικών και αστικών συνεπειών της μη τηρήσεως των υποχρεώσεων αυτών;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

27 Πρέπει, προκαταρκτικώς, να υπομνηστεί ότι, στο πλαίσιο μιας αιτήσεως εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως, δεν εναπόκειται στο Δικαστήριο να αποφανθεί επί της συμβατότητας με το κοινοτικό δίκαιο διατάξεων εθνικού δικαίου.

28 Το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν από το Δικαστήριο να διευκρινίσει, αφενός, τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται από την οδηγία 98/37 και τα άρθρα 28 ΕΚ και 30

ΕΚ στον εισαγωγέα μηχανής κατασκευασμένης εντός κράτους μέλους και εισαχθείσας σε άλλο κράτος και, αφετέρου, τις κυρώσεις που είναι δυνατόν να επιβληθούν από ένα κράτος μέλος λόγω παραβάσεως των υποχρεώσεων αυτών. Πρέπει, πρώτον, να εξεταστούν οι υποχρεώσεις του εισαγωγέα.

Επί των υποχρεώσεων του εισαγωγέα

29 Είναι χρήσιμο να υπογραμμιστεί ότι η εξέταση του παρόντος ερωτήματος αφορά μόνον την κατάσταση του εισαγωγέα, σε ένα κράτος μέλος, μηχανής κατασκευασμένης σε άλλο κράτος μέλος. Σύμφωνα με την οικονομία της οδηγίας 98/37, πρέπει να γίνει διάκριση της καταστάσεως αυτής από την κατάσταση του εισαγωγέα, στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, μηχανής κατασκευασμένης εκτός αυτής. Η παρούσα απόφαση δεν έχει ως αντικείμενο την εξέταση της τελευταίας αυτής καταστάσεως.

30 Όσον αφορά τη διαχρονική εφαρμογή της οδηγίας 98/37, από την πρώτη και εικοστή πέμπτη αιτιολογική σκέψη και από το άρθρο 14 και το παράρτημα VIII, μέρος Β, της οδηγίας αυτής προκύπτει ότι η εν λόγω οδηγία αποτελεί κωδικοποίηση της πλειστάκις τροποποιηθείσας οδηγίας 89/392 και ότι δεν επηρεάζει τις υποχρεώσεις των κρατών μελών σχετικά με τις προθεσμίες μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο και εφαρμογής της τελευταίας οδηγίας καθώς και των οδηγιών που την έχουν τροποποιήσει. Έστω και αν οι μνημονευόμενες στην υπόθεση της κύριας δίκης υποχρεώσεις απορρέουν από την οδηγία 89/392 ή από μία από τις οδηγίες που την έχουν τροποποιήσει, το άρθρο 14, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 98/37 επιβάλλει όπως οι αναφορές στις καταργηθείσες οδηγίες νοηθούν ως αφορώσες τις αντίστοιχες διατάξεις της τελευταίας αυτής οδηγίας.

31 Η οδηγία 98/37 σκοπεί, με τη δεύτερη, έκτη, έβδομη και ένατη αιτιολογική σκέψη της, στη διασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των μηχανών στην εσωτερική

αγορά και στην εκπλήρωση των επιτακτικών και ουσιωδών προδιαγραφών ασφάλειας και υγείας σχετικά με τις μηχανές αυτές, αντικαθιστώντας τα εθνικά συστήματα βεβαιώσεως και διαπιστώσεως πιστότητας με ένα εναρμονισμένο σύστημα. Για τον σκοπό αυτό, η εν λόγω οδηγία απαριθμεί, ιδίως στο άρθρο της 3 και στο παράρτημά της Ι, τις ουσιώδεις προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να πληρούν οι μηχανές και τα εξαρτήματα ασφαλείας που έχουν κατασκευαστεί εντός των κρατών μελών. Σύμφωνα με το άρθρο 4 της ίδιας οδηγίας, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να περιορίσουν τη διάθεση στην αγορά μηχανών που πληρούν αυτές τις ουσιώδεις προδιαγραφές.

32 Σύμφωνα με το άρθρο 5 της οδηγίας 98/37, θεωρούνται ως σύμφωνες προς την οδηγία αυτή οι μηχανές που φέρουν τη σήμανση CE και συνοδεύονται από τη δήλωση πιστότητας «ΕΚ».

33 Το άρθρο 8, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής υποχρεώνει τον κατασκευαστή ή τον εγκατεστημένο στην Κοινότητα εντολοδόχο του να επιθέτει στις μηχανές τη σήμανση CE και να καταρτίζει τη δήλωση πιστότητας «ΕΚ».

34 Από την εικοστή αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 98/37 προκύπτει ότι, κατά γενικό κανόνα, μόνον οι κατασκευαστές φέρουν την ευθύνη για τη βεβαίωση της συμφωνίας των μηχανών τους προς τις ουσιώδεις απαιτήσεις ασφάλειας και υγείας της οδηγίας αυτής.

35 Παρ' όλ' αυτά, σύμφωνα με την εικοστή πρώτη αιτιολογική σκέψη της εν λόγω οδηγίας, όσον αφορά ορισμένους τύπους μηχανών που εγκυμονούν περισσότερους κινδύνους, είναι σκόπιμο να υπάρχει μια αυστηρότερη διαδικασία πιστοποίησης. Τούτο ακριβώς συμβαίνει και όσον αφορά και στραντζόπρεσσες, όπως η επίμαχη της κύριας δίκης.

36 Πράγματι, το άρθρο 8, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 98/37 ορίζει ότι «πριν από τη διάθεση στην αγορά, ο κατασκευαστής [...] πρέπει [...], εάν η μηχανή αναφέρεται στο παράρτημα IV και κατασκευάζεται [...] ελλείψει [εναρμονισμένων προτύπων], να υποβάλει μοντέλο της μηχανής για την εξέταση τύπου "ΕΚ" που αναφέρεται στο παράρτημα VI».

37 Οι στραντζόπρεσσες μνημονεύονται στο παράρτημα IV, Α, σημείο 9, της οδηγίας 98/37. Σύμφωνα με τα παρασχεθέντα στο Δικαστήριο στοιχεία, το εναρμονισμένο σχετικά με τις στραντζόπρεσσες πρότυπο, συγκεκριμένα το πρότυπο ΕΝ 12622, υιοθετήθηκε μόλις τον Σεπτέμβριο του 2001, δηλαδή ύστερα από την ημερομηνία του ατυχήματος που αποτέλεσε την αιτία της διαφοράς της κύριας δίκης. Επομένως μια μηχανή όπως η επίμαχη της κύριας δίκης θα έπρεπε να αποτελέσει αντικείμενο της εξετάσεως «ΕΚ» τύπου που προβλέπεται στο παράρτημα VI της οδηγίας 98/37.

38 Δυνάμει του σημείου 1 του εν λόγω παραρτήματος, η εξέταση «ΕΚ» τύπου είναι η διαδικασία με την οποία ένας «δηλωμένος οργανισμός» διαπιστώνει και βεβαιώνει ότι το μοντέλο μιας μηχανής είναι σύμφωνο προς τις διατάξεις της οδηγίας 98/37.

39 Σύμφωνα με το σημείο 2 του ίδιου παραρτήματος, ο κατασκευαστής οφείλει να υποβάλει την αίτηση εξετάσεως «ΕΚ» τύπου, προσκομίζοντας στον δηλωμένο οργανισμό τεχνικό φάκελο κατασκευής καθώς και αντιπροσωπευτική της σχεδιαζόμενης παραγωγής μηχανή. Ύστερα από την εκ μέρους του δηλωμένου οργανισμού χορήγηση της βεβαιώσεως «ΕΚ» τύπου, ο κατασκευαστής υποχρεούται, δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 98/37 και του παραρτήματος ΙΙ, Α, τέταρτη περίπτωση, της τελευταίας, να διαλάβει τη βεβαίωση αυτή στη δήλωση πιστότητας «ΕΚ» που καταρτίζει για κάθε μηχανή του τύπου αυτού και να βεβαιώσει στη δήλωση αυτή ότι η οικεία μηχανή είναι σύμφωνη προς το αποτελέσαν το αντικείμενο της εξετάσεως «ΕΚ» τύπου μοντέλο.

40 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι η αποτελέσασα την αιτία της διαφοράς της κύριας δίκης μηχανή έφερε τη σήμανση CE και ότι ο κατασκευαστής,

η Amada Europe, προσκόμισε όσον αφορά τη μηχανή αυτή δήλωση πιστότητας «ΕΚ», στην οποία μνημονεύεται βεβαίωση «ΕΚ» τύπου χορηγηθείσα από έναν οργανισμό με την επωνυμία «AIF/S».

41 Από την απόφαση αυτή προκύπτει επίσης ότι η εν λόγω μηχανή ήταν πολλαπλώς επικίνδυνη, παρά το γεγονός ότι έφερε τη σήμανση CE και συνοδευόταν από δήλωση πιστότητας «ΕΚ». Το κεντρικό ερώτημα που τίθεται έχει σχέση με το ζήτημα εάν, δυνάμει των διατάξεων της οδηγίας 98/37, είναι ο εισαγωγέας της εν λόγω μηχανής αυτός που φέρει την ευθύνη για τις συνέπειες αυτής της καταστάσεως.

42 Ασχέτως του αν η πιστότητα έχει διαπιστωθεί μόνον από τον κατασκευαστή ή έχει γίνει με τη συμμετοχή δηλωμένου οργανισμού, κατ' εφαρμογήν του παραρτήματος VI της οδηγίας 98/37, η οδηγία αυτή επιβάλλει στον κατασκευαστή την υποχρέωση καταρτίσεως δηλώσεως πιστότητας «ΕΚ» και επιθέσεως στην οικεία μηχανή της σημάνσεως CE.

43 Εξάλλου, το άρθρο 7, παράγραφος 3, της οδηγίας αυτής προβλέπει ότι, όταν μια μη σύμφωνη μηχανή φέρει τη σήμανση CE, το αρμόδιο κράτος μέλος λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα «εναντίον αυτού που επέθεσε τη σήμανση», δηλαδή του κατασκευαστή.

44 Δεν συνάδει προς την οικονομία της εν λόγω οδηγίας, ιδίως προς το άρθρο της 7, παράγραφος 3, ο πολλαπλασιασμός των υποκειμένων που είναι δυνατό να είναι υπεύθυνοι όσον αφορά την πιστότητα των μηχανών.

45 Πράγματι, ουσιώδης στόχος της οδηγίας είναι η απλούστευση των διαδικασιών διαπιστώσεως της πιστότητας των μηχανών ώστε να διασφαλίζεται, στο μέτρο του

δυνατού, η ελεύθερη κυκλοφορία των τελευταίων εντός της εσωτερικής αγοράς. Ο στόχος αυτός θα εμποδιζόταν εάν οι δρώντες σε μεταγενέστερο του κατασκευαστή στάδιο επιχειρηματίες, ιδίως οι εισαγωγείς μηχανών από ένα κράτος μέλος σε άλλο, ήταν επίσης δυνατό να θεωρούνται υπεύθυνοι για την πιστότητα τους.

46 Συγκεκριμένα, αντίκειται προς την οδηγία η εφαρμογή εθνικών διατάξεων προβλεπουσών ότι ο εισαγωγέας, σε κράτος μέλος, μηχανής κατασκευασμένης σε άλλο κράτος μέλος, φέρουσας τη σήμανση CE και συνοδευόμενης από δήλωση πιστότητας «ΕΚ», οφείλει να μεριμνά ώστε η μηχανή αυτή να πληροί τις τεθείσες από την εν λόγω οδηγία ουσιώδεις προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας.

47 Είναι όμως εξίσου αληθές ότι είναι δυνατό να επιβληθούν, σύμφωνα με την οδηγία 98/37, ορισμένες υποχρεώσεις στους εισαγωγείς, εντός κράτους μέλους, μηχανών κατασκευασμένων εντός άλλου κράτους μέλους.

48 Συναφώς, η εν λόγω οδηγία προβλέπει, στο παράρτημά της I, σημείο 1.7.4, στοιχείο β', ότι, κατά τη θέση της σε λειτουργία, κάθε μηχανή πρέπει να συνοδεύεται από μετάφραση των οδηγιών στην ή στις γλώσσες της χώρας χρήσεως και από το πρωτότυπο των οδηγιών, μετάφραση που θα πρέπει να έχει γίνει είτε από τον κατασκευαστή είτε από τον εισάγοντα τη μηχανή στην οικεία γλωσσική ζώνη. Ομοίως, σύμφωνα με την υποσημείωση 1 του παραρτήματος II, Α, της εν λόγω οδηγίας, η δήλωση πιστότητας «ΕΚ» πρέπει να συνοδεύεται από μετάφραση σε μία από τις γλώσσες της χώρας όπου θα χρησιμοποιηθεί η μηχανή, μετάφραση που πραγματοποιείται υπό τους ίδιους όρους με εκείνη των οδηγιών χρήσεως. Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι η νομοθεσία κράτους μέλους μπορεί, σύμφωνα με την οδηγία 98/37, να επιβάλλει στον εισαγωγέα μηχανής την υποχρέωση μεταφράσεως των οδηγιών στην ή στις γλώσσες του κράτους καθώς και μετάφραση της δηλώσεως πιστότητας «ΕΚ» στην ή σε μία από τις γλώσσες του εν λόγω κράτους.

49 Εξάλλου, ενόψει της θέσεως του εισαγωγέα στην αλυσίδα διανομής, πρέπει να θεωρηθεί ως συμβατό με την οδηγία 98/37 το να απαιτούν τα κράτη μέλη από τον εξακριβώνοντα να φέρει η οικεία μηχανή τη σήμανση CE και άλλες προβλεπόμενες στο παράρτημα I, σημείο 1.7.3, της οδηγίας αυτής σημάνσεις, που φέρουν τις αναγκαίες για την ασφάλεια της χρήσεως της εν λόγω μηχανής ενδείξεις, όπως η συχνότητα περιστροφής της.

50 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 98/37 επιβάλλει στα κράτη μέλη τη λήψη όλων των μέτρων που είναι αναγκαία προκειμένου οι μηχανές επί των οποίων έχει εφαρμογή η οδηγία αυτή να μπορούν να διατίθενται στην αγορά μόνον εφόσον δεν θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια και την υγεία.

51 Στο πλαίσιο αυτής της επιβαλλόμενης στα κράτη μέλη υποχρεώσεως επιβλέψεως της αγοράς, το άρθρο 2, παράγραφος 2, της εν λόγω οδηγίας προβλέπει ότι αυτή δεν θίγει την ευχέρεια των κρατών μελών να καθορίζουν, τηρουμένης της Συνθήκης, τις προδιαγραφές που θεωρούν αναγκαίες για να εξασφαλίζεται η προστασία των προσώπων κατά τη χρησιμοποίηση των εν λόγω μηχανών.

52 Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν στους εισαγωγείς, όσον αφορά την επίβλεψη της αγοράς, υποχρεώσεις συνεργασίας όπως αυτές της ενημέρωσης. Στην περίπτωση ατυχήματος, όπως αυτό που αποτέλεσε την αιτία της διαφοράς της κύριας δίκης, το κράτος μέλος μπορεί να επιβάλει στον εισαγωγέα την παροχή κάθε πληροφόρησης που είναι χρήσιμη για την αποφυγή επαναλήψεως παρομοίων ατυχημάτων, ιδίως σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές αυτού του κράτους μέλους, με σκοπό τη λήψη των μέτρων που οι αρχές αυτές θα μπορούσαν να λάβουν δυνάμει του άρθρου 7 της οδηγίας 98/37, όπως η απόσυρση των σχετικών μηχανών από την αγορά.

53 Τέτοιες υποχρεώσεις συνεργασίας δεν πρέπει ωστόσο να καταλήγουν στο να επιβάλλεται στους εισαγωγείς να ελέγχουν οι ίδιοι τη συμφωνία μιας μηχανής με τις καθορισθείσες από την οδηγία 98/37 ουσιώδεις προδιαγραφές, και τούτο εφόσον μια τέτοια υποχρέωση θα ήταν αντίθετη προς την οικονομία της εν λόγω οδηγίας.

54 Αυτές οι υποχρεώσεις πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να καθορίζονται στο πλαίσιο της τηρήσεως της Συνθήκης. Ως εκ τούτου, αυτές πρέπει να περιορίζονται εντός των καθορισμένων από τα άρθρα 28 ΕΚ και 30 ΕΚ ορίων.

55 Ειδικότερα, πρέπει να υπομνηστεί ότι τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν, παρά την προβλεπόμενη στο άρθρο 28 ΕΚ απαγόρευση ποσοτικών περιορισμών στις εισαγωγές, μέτρα δικαιολογούμενα από κάποιον από τους απαριθμούμενους στο άρθρο 30 ΕΚ λόγους γενικού συμφέροντος ή από κάποια από τις καθιερωμένες με τη νομολογία του Δικαστηρίου επιτακτικές απαιτήσεις, όπως η προστασία της υγείας, και τούτο υπό την προϋπόθεση, μεταξύ άλλων, ότι τα μέτρα αυτά είναι κατάλληλα για τη διασφάλιση της πραγματοποίησης του επιδιωκόμενου στόχου και δεν υπερβαίνουν τα όρια αυτού που είναι αναγκαίο για την επίτευξή του (βλ., υπό την έννοια αυτή, την απόφαση της 8ης Μαΐου 2003, C-14/02, ATRAL,Συλλογή 2003, σ. I-4431, σκέψη 64, καθώς και την παρατιθέμενη νομολογία). Οι περιορισμοί αυτοί ισχύουν επίσης όσον αφορά τις υποχρεώσεις συνεργασίας που τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν στους εισαγωγείς κατασκευασμένων εντός άλλου κράτους μέλους μηχανών.

Επί του καθεστώτος κυρώσεων

56 Πρέπει, δεύτερον, να εξεταστεί το ζήτημα των αστικών και ποινικών κυρώσεων που ένα εθνικό δίκαιο μπορεί να προβλέπει, σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, σε περίπτωση παραβάσεως των απορρεουσών από την οδηγία 98/37 υποχρεώσεων.

57 Πρέπει να σημειωθεί ότι η οδηγία 98/37 δεν επιβάλλει στα κράτη μέλη συγκεκριμένη υποχρέωση όσον αφορά το καθεστώς των κυρώσεων. Δεν θα μπορούσε, ωστόσο, εξ αυτού να συναχθεί ότι εθνικές διατάξεις κολάζουσες ποινικώς τις παραβάσεις των επιβαλλομένων από τη σχετική με την εφαρμογή της οδηγίας αυτής νομοθεσία υποχρεώσεων είναι ασύμβατες με την τελευταία (βλ., υπό την έννοια αυτή, την απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 1996, Gallotti κ.λπ., Συλλογή 1996, σ. I-4345, σκέψη 14, καθώς και την παρατιθέμενη νομολογία).

58 Πράγματι, τα κράτη μέλη φέρουν, στο πλαίσιο της ελευθερίας που τους αναγνωρίζει το άρθρο 249, τρίτο εδάφιο, ΕΚ, την υποχρέωση επιλογής του τύπου και των μέσων που είναι τα πλέον κατάλληλα για τη διασφάλιση της πρακτικής αποτελεσματικότητας των οδηγιών (προπαρατεθείσα απόφαση Gallotti κ.λπ., σκέψη 14).

59 Εξάλλου, όταν μία οδηγία δεν προβλέπει ειδική κύρωση στην περίπτωση παραβάσεως των διατάξεών της ή παραπέμπει, επί του σημείου αυτού, στις εθνικές νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις, το άρθρο 10 ΕΚ επιβάλλει στα κράτη μέλη τη λήψη όλων των μέτρων που είναι κατάλληλα για τη διασφάλιση του περιεχομένου και της αποτελεσματικότητας των διατάξεων του κοινοτικού δικαίου. Μολονότι διατηρούν διακριτική ευχέρεια ως προς την επιλογή των κυρώσεων, τα κράτη μέλη οφείλουν να μεριμνούν ώστε οι παραβάσεις της κοινοτικής νομοθεσίας να κολάζονται υπό ουσιαστικές και δικονομικές προϋποθέσεις ανάλογες προς αυτές οι οποίες ισχύουν για τις παρεμφερούς φύσεως και σημασίας παραβάσεις του εθνικού δικαίου και οι οποίες, εν πάση περιπτώσει, προσδίδουν στην κύρωση τη δέουσα αποτελεσματικότητα, αναλογικότητα και αποτρεπτικότητα (προπαρατεθείσα απόφαση Gallotti κ.λπ., σκέψη 14).

60 Κατά συνέπεια, τα κράτη μέλη δικαιούνται να επιβάλλουν ποινικές κυρώσεις για τη μη τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη σχετική με τη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο της οδηγίας 98/37 νομοθεσία, εφόσον εκτιμούν ότι αυτός είναι ο καλύτερος τρόπος για τη διασφάλιση της πρακτικής αποτελεσματικότητας της οδηγίας αυτής, εφόσον οι προβλεπόμενες κυρώσεις είναι ανάλογες προς αυτές που επιβάλλονται για παρομοίας φύσεως και σημασίας παραβάσεις του εθνικού δικαίου και χαρακτηρίζονται από τη δέουσα αποτελεσματικότητα, αναλογικότητα και αποτρεπτικότητα (βλ. υπό την έννοια αυτή την προπαρατεθείσα απόφαση Gallotti κ.λπ., σκέψη 15).

61 Κατόπιν όλων των προεκτεθεισών σκέψεων, πρέπει να δοθεί στα υποβληθέντα ερωτήματα η εξής απάντηση:

1) Αντίκειται προς τις διατάξεις της οδηγίας 98/37 η εφαρμογή εθνικών διατάξεων προβλεπουσών ότι ο εισαγωγέας, σε ένα κράτος μέλος, μηχανής κατασκευασμένης σε άλλο κράτος μέλος, φέρουσας τη σήμανση «CE» και συνοδευομένης από δήλωση πιστότητας «ΕΚ», οφείλει να μεριμνά ώστε η μηχανή αυτή να πληροί τις επιβαλλόμενες από την οδηγία αυτή ουσιώδεις προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας.

2) Αντίκειται προς τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας η εφαρμογή εθνικών διατάξεων επιβαλλουσών στον εισαγωγέα, σε ένα κράτος μέλος, μηχανής κατασκευασμένης σε άλλο κράτος μέλος:

— να διασφαλίζει, πριν από την παράδοση της μηχανής στον χρήστη, ότι αυτή φέρει τη σήμανση CE και συνοδεύεται από δήλωση πιστότητας «ΕΚ» καθώς και από μετάφραση στην ή σε μία από τις γλώσσες του κράτους μέλους εισαγωγής, καθώς και από το πρωτότυπο των οδηγιών χρήσεως συνοδευόμενο από μετάφραση στην ή στις γλώσσες του εν λόγω κράτους,

— να παρέχει, ύστερα από την παράδοση της μηχανής στον χρήστη, κάθε πληροφορία και συνεργασία που είναι χρήσιμη στις εθνικές ελεγκτικές αρχές, εφόσον προκύπτει ότι η μηχανή αυτή ενέχει κινδύνους για την ασφάλεια ή την υγεία, υπό την προϋπόθεση ότι τέτοιες προδιαγραφές δεν καταλήγουν στο να επιβάλλεται στον εισαγωγέα η υποχρέωση να ελέγχει ο ίδιος τη συμφωνία της μηχανής προς τις καθορισμένες με την οδηγία αυτή ουσιώδεις προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας.

3) Τα άρθρα 10 ΕΚ και 249, τρίτο εδάφιο, ΕΚ έχουν την έννοια ότι δεν απαγορεύουν σε ένα κράτος μέλος να προσφεύγει σε ποινικές κυρώσεις προκειμένου να διασφαλίζει λυσιτελώς την τήρηση των προβλεπομένων από την οδηγία 98/37 υποχρεώσεων, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές οι κυρώσεις είναι ανάλογες προς αυτές που επιβάλλονται για τις παρομοίας φύσεως και σημασίας παραβάσεις του εθνικού δικαίου και ότι, εν πάση περιπτώσει, οι εν λόγω κυρώσεις χαρακτηρίζονται από τη δέουσα αποτελεσματικότητα, αναλογικότητα και αποτρεπτικότητα.

Επί των δικαστικών εξόδων

62 Δεδομένου ότι η διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν προκειμένου να υποβάλουν παρατηρήσεις στο δικαστήριο έτεροι πλην των εν λόγω διαδίκων δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαίνεται:

1) **Αντίκειται προς τις διατάξεις της οδηγίας 98/37/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την προσέγγιση της νομοθεσίας των κρατών μελών σχετικά με τις μηχανές, η εφαρμογή εθνικών διατάξεων προβλεπουσών ότι ο εισαγωγέας, σε ένα κράτος μέλος, μηχανής κατασκευασμένης σε άλλο κράτος μέλος, φέρουσας τη σήμανση CE και συνοδευομένης από δήλωση πιστότητας «ΕΚ», οφείλει να μεριμνά ώστε η μηχανή αυτή να πληροί τις επιβαλλόμενες από την οδηγία αυτή ουσιώδεις προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας.**

2) **Αντίκειται προς τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας η εφαρμογή εθνικών διατάξεων επιβαλλουσών στον εισαγωγέα, σε ένα κράτος μέλος, μηχανής κατασκευασμένης σε άλλο κράτος μέλος:**

— **να διασφαλίζει πριν από την παράδοση της μηχανής στον χρήστη, ότι αυτή φέρει τη σήμανση CE και συνοδεύεται από δήλωση πιστότητας «ΕΚ» καθώς και από μετάφραση στην ή σε μία από τις γλώσσες του κράτους μέλους εισαγωγής, καθώς και από το πρωτότυπο των οδηγιών χρήσεως συνοδευόμενο από μετάφραση στην ή στις γλώσσες του εν λόγω κράτους,**

— **να παρέχει, ύστερα από την παράδοση της μηχανής στον χρήστη, κάθε πληροφορία και συνεργασία που είναι χρήσιμη στις εθνικές ελεγκτικές αρχές, εφόσον προκύπτει ότι η μηχανή αυτή ενέχει κινδύνους για την ασφάλεια ή την υγεία, υπό την προϋπόθεση ότι τέτοιες προδιαγραφές δεν καταλήγουν στο να επιβάλλεται στον εισαγωγέα η υποχρέωση να ελέγχει ο ίδιος τη συμφωνία της μηχανής προς τις καθορισμένες με την οδηγία αυτή ουσιώδεις προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας.**

3) **Τα άρθρα 10 ΕΚ και 249, τρίτο εδάφιο, ΕΚ έχουν την έννοια ότι δεν απαγορεύουν σε ένα κράτος μέλος να προσφεύγει σε ποινικές κυρώσεις προκειμένου να διασφαλίζει λυσιτελώς την τήρηση των προβλεπομένων από την οδηγία 98/37 υποχρεώσεων, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές οι κυρώσεις είναι ανάλογες προς αυτές που επιβάλλονται για τις παρομοίας φύσεως και σημασίας παραβάσεις του εθνικού δικαίου και ότι, εν πάση περιπτώσει, οι εν λόγω κυρώσεις χαρακτηρίζονται από τη δέουσα αποτελεσματικότητα, αναλογικότητα και αποτρεπτικότητα.**

(υπογραφές)